

KASULIK TEADA

Võimalikud vead

- Liiga suured kivid asetatakse liiga kõrgele. Nii tekib oht nende väljavajumiseks.
- Aia otsa visatakse väikesed, nn kerisetüüpi kivid. Sealt võib aga ka raskem lumi nad alla tuua.
- Kiilukujuline kivi pannakse serviti. See paneb aia vari-sema.
- Eiratakse tegelikku aluskeha. Kui see on koonuseline, pole mõtet sirget serva laduda.
- Laotakse kaks eraldi fassaadi neid omavahel sidumata. Tagajärjeks on varisemine.
- Kui taastatakse liiga lühike jupp aeda korruga, võib ladu hakata jooksuma diagonaalselt. Parem on korruga ette võtta 8–10 meetrit.
- Vana sammalt ei tasu ära visata. Kui see kivide vahele panna, on mulje juba paari-kolme aastaga loomulik.

Allikas: Mihkel Koppel

raudkivid, alumises reas suuremad ja ülemistes iga reaga väiksemad (4–5 rida). Esineb ka üksikuid lõhatud kive ja mõni paekivi. Tunnuseks on alates teisest reast elegant-selt koonduv kiviladu ning proportsionaalselt muutuvad mõõdud.

Kolmandaks võib nimetada lamba-aeda või lambaladu. Materjaliks on eri suurusega nii lõhatud kui ka ümarad raudkivid ja paeklibu. Tammepuust lõhestatud teivas laoti aeda sisse, sellele toetuvad kasevitstega kinnitatult omakorda kuuselatid.

Leidub aga ka ümaraedu, ühekordseid lõhatud aedu, piiriaedu, salvaedu, püramiidaedu.

Kui püüda aeda taastada ajaloolist eeskujut aluseks võttes, tuleks materjal varuda lähimast ümbrusest. Vundamenti pole vaja, kivid võib laduda otse pinnasele.

Laduma peaks nii, et ülemise rea kivid ei töötaks kiiluna alumise rea suhtes, vaid toetuks neile. Iga kivi peaks toetuma vähemalt kolmest punktist alumistele kividele. Logisemist peab vältima. Jälgida tuleb vana aia muustrit.

Allikas: Dan Lukas ja Madis Rennu, "Kiviaia rajamine, hooldamine ja taastamine"

Vana sammalt ei tasu ära visata. Kui see kivide vahele panna, on mulje juba paari-kolme aastaga loomulik.

Aia otsa visatakse väikesed, nn kerisetüüpi kivid. Sealt võib aga ka raskem lumi nad alla tuua.

Kiilukujuline kivi pannakse serviti. See paneb aia varisema.